

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 403-1930)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Gasledninger og Gasleverancer

Uddrag fra byrådsmødet den 28. august 1930 - side 9

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 403-1930)

Indstilling fra Belysningsudvalget om Levering af Gas til Holme Sogns Gasforsynings-Selskab.

Følgende Kontrakt forelaa:

"Imellem Holme Sogns Gasforsynings-Selskab og Aarhus Kommune er indgaaet følgende Aarhus Kommune forpligter sig til for et Tidsrum af 20 Aar fra 1. Januar 1931 at forsyne Holme Sogns Gasforsynings-Selskab med Gas i den Udstrækning, som de paa hoslagte Planer viste Gasledninger tillader.

§ 2.

Hovedledninger:

Aarhus Belysningsvæsen nedlægger for sin Regning de paa Planerne viste Hoved-Gasledninger.

Aarhus Kommune har den fulde Ejendomsret og Vedligeholdelsespligt over alle de i Holme Sogn nedlagte Hoved-Gasledninger, hvorfor kun Aarhus Belysningsvæsen har Ret til at anbere eller paa noget Punkt foretage Forandringer eller Udvidelser paa det nedlagte Ledningsnet. Medlemmerne af Gasforsynings-Selskabet har Pligt til at anmelde til Belysningsvæsenet ethvert formodet Brud paa Gasledningen eller Opgravningsarbejder,

hvorved Brud kan befrygtes.

§ 3.

Stik- og Husledninger:

Alle Arbejder ved Indlægning af Stikledninger og Oplægning af Husledninger med Maaler og Haner, alt færdigt til Brug, udføres af Belysningsvæsenet for Husejernes Regning. Betalingen erlægges af hver enkelt Husejer saaledes, at 100 Kroner betales kontant ved Kontraktens Underskrift, medens Restbeløbet afdrages i de 6 første Kvartaler, efter at Gasforsyningen er etableret.

Husejerne har Ret til selv at grave og tilkaste Grøfterne for Stikledninger, naar Arbejdet bliver udført saaledes, som Belysningsvæsenet forlanger det og paa et Tidspunkt, der passer ind i Rørlæggerens Arbejde.

Ligeledes har Husejerne Ret til selv at udføre alt Efterpudsningsarbejde og Istandsættelsen af Mure og Vægge efter endt Rørlægningsarbejde.

§ 4.

Gasprisen:

Gasprisen fastsættes til:

Ved et aarligt Forbrug af indtil 120000 m3: 8 Øre pr. m3 over den til enhver Tid i Aarhus gældende Gaspris.

Ved et aarligt Forbrug af 120000 indtil 140000 m3: 7 Øre pr. m3 over den til enhver Tid i Aarhus gældende Gaspris.

Ved et aarligt Forbrug af 140000 indtil 160000 m3: 6 Øre pr. m3 over den til enhver Tid i Aarhus gældende Gaspris,

Ved et aarligt Forbrug af 160000 indtil 180000 m3: 5 Øre pr. m3 over den til enhver Tid i Aarhus gældende Gaspris.

Ved et aarligt Forbrug af 180000 m3 og derover: 4 Øre pr. m3 over den til enhver Tid i Aarhus gældende Gaspris.

Gasmaalerlejen, der indbefatter Maalerflæsning og Opkrævning, fastsættes til 6 Kr. pr. Aar for en almindelig Maaler og 10 Kr. pr. Aar for en Automatmaaler.

Holme Sogns Gasforsynings-Selskab skal indenfor et Tidsrum af 5 Aar være berettiget til at forlange en Forhandling om eventuelle Ændringer i Kontrakten.

§ 5.

Samtlige Gasforbrugere i Holme Kommune er underkastet de samme Regulativer, der er gældende for Gasforbrugere i Aarhus Kommune, ligesom de samme Regulativer for Udvidelse og Reparationer paa Ledningsnettet er gældende i begge Kommuner.

§ 6.

Saaframt Gasforsyningen af en eller anden Grund bliver utilstrækkelig eller helt ophører, er Aarhus Kommune fritaget for Erstatningsansvar, men Kommunen har Pligt til efter yderste Evne snarest at søge at bringe Gasforsyningen i Orden.

§ 7.

I Kontraktperioden er Overenskomsten uopsigelig fra begge Sider, og det nedlagte Ledningsnet maa kun benyttes til Forsyning fra Aarhus Gasværk.

Endvidere maa Holme-Skaade Kommune afgive Erklæring om, at der i Kontraktperioden ikke nedlægges Gasledninger i Holme-Skaade Kommunes Veje til Forsyning af Kommunens Beboere med Gas fra andre end Aarhus Gasværk, og forpligte sig til i samme Tidsrum ikke selv at anlægge noget Gasværk, der tages i Brug forinden Overenskomstens Udløb.

§ 8.

Ved sin Underskrift skal hver Husejer forpligte sig til, at der i Kontraktperioden i Ejendommen ikke maa anvendes Elektricitet til Kogning eller Bagning samt Stegning, og Kommunen skal være berettiget til at tinglæse en Deklaration herom paa hver enkelt Ejendom.

§ 9.

Enhver Meningsforskel mellem Aarhus Belysningsvæsen og Holme Sogns GasforsyningsSelskab i Anledning af denne Overenskomst og de i denne omhandlede Forhold, eller om det ved Overenskomsten stiftede indbyrdes Retsforhold, afgøres med bindende Virkning for begge Parter af en Voldgift paa 2 sagkyndige og uvildige Mænd, hvoraf hver af Parterne vælger den ene. Vælger den ene Part ikke sin Voldgiftsmand inden 8 Dage efter at være opfordret dertil af den anden Part, kan denne begære Modpartens

Voldgiftsmand udmeldt af Aarhus Bytingsret.

Inden Voldgiftsmændene paabegynder Forretningen, udvælger disse en Opmand, og kan de ikke enes om Valget af denne, udmeldes han af Bestyrelsen for Dansk Ingeniørforening.

Voldgiftsmændenes - eventuelt Opmandens -Kendelse, der tillige skal indeholde Bestemmelse om, hvem der skal betale Voldgiftens Omkostninger, er endelig og bindende for Parterne.

§ 10.

Af Hensyn til Overenskomstens Stempling bemærkes, at det aarlige Gasforbrug ikke antages at ville overstige 150000 Kubikmeter.

Prisen herfor udgør 33000 Kr., der 20 Gange taget udgør 660000 Kr., hvorefter Overenskomsten bliver at stemple med 132 Kr., som betales med Halvdelen af Holme Sogns Gasforsynings-Selskab og Halvdelen af Aarhus Belysningsvæsen."

Fra Belysningsvæsenet forelaa følgende Indstilling:

"Ved at fremsende hoslagte Udkast til Kontrakt med Holme Sogns Gasforsynings-Selskab oplyses, at Udgiften til Ledningsnettet, som afholdes af Aarhus Kommune, vil andrage ca.

Selskab i Anledning af denne Overenskomst og de i denne omhandlede Forhold, eller om det ved Overenskomsten stiftede indbyrdes Retsforhold, afgøres med bindende Virkning for begge Parter af en Voldgift paa 2 sagkyndige og uvildige Mænd, hvoraf hver af Parterne vælger den ene. Vælger den ene Part ikke sin Voldgiftsmand inden 8 Dage efter at være opfordret dertil af den anden Part, kan denne begære Modpartens Voldgiftsmand udmeldt af Aarhus Bytingsret.

Inden Voldgiftsmændene paabegynder Forretningen, udvælger disse en Opmand, og kan de ikke enes om Valget af denne, udmeldes han af Bestyrelsen for Dansk Ingeniørforening.

Voldgiftsmændenes - eventuelt Opmandens -Kendelse, der tillige skal indeholde Bestemmelse om, hvem der skal betale Voldgiftens Omkostninger, er endelig og bindende for Parterne.

§ 10.

Af Hensyn til Overenskomstens Stempling bemærkes, at det aarlige Gasforbrug ikke antages at ville overstige 150000 Kubikmeter.

Prisen herfor udgør 33000 Kr., der 20 Gange taget udgør 660000 Kr., hvorefter Overenskomsten bliver at stemple med 132 Kr., som betales med Halvdelen af Holme Sogns Gasforsynings-Selskab og Halvdelen af Aarhus Belysningsvæsen."

Fra Belysningsvæsenet forelaa følgende Indstilling:

"Ved at fremsende hoslagte Udkast til Kontrakt med Holme Sogns Gasforsynings-Selskab oplyses, at Udgiften til Ledningsnettet, som afholdes af Aarhus Kommune, vil andrage ca. 110000 Kr. Ved det tegnede Antal Gasforbrugere kan der forventes et Gassalg af ca. 100000 m³, som med den i Kontrakten fastsatte Merpris udover Gasprisen i Aarhus, 8 Øre pr. m³, giver 8000 Kr. til Forrentning og Amortisation.

I Løbet af kort Tid forventes Forbruget at stige til 150000 m³."

H. P. Christensen forelagde Forslaget. Der var ført Forhandlinger med flere Nabokommuner om Levering af Gas, først med Hasle, men det gik ikke i Orden, og senere med Højbjerg og Skaade. Disse Forhandlinger havde staaet paa et Aars Tid, idet man først forlangte, at de selv skulde lægge deres Hovedledning, men det vilde Kommunen ikke, og saa var man enedes om, at Værket skal lægge denne, medens Beboerne skal betale Stikledninger og Husinstallation, der vilde beløbe sig til 150-250 Kr. pr. Ejendom. Det vilde imidlertid medføre, at det blev nødvendigt at forstærke den Ledning, som nu fandtes paa en Del af Vejen derud, men da det alligevel skulde til paa Grund af den stigende Bebyggelse af Kvarteret ved Varna, var denne Udgift ikke beregnet her. Gassen blev betalt med en Overpris af 8 Øre, som gav en ret god Forrentning af Beløbet. Men selvfølgelig betød Leverancen ikke ret meget i Forhold til Værkets Produktion. Der forelaa fra Sogneraadet en Erklæring om, at i de 20 Aar, Overenskomsten varer, maa der ikke lægges andre Gasledninger til Forsyning af Gas og ikke bygges noget Gasværk i Kommunen, og Forbrugerne maa underskrive en Deklaration om, at de ikke maa bruge Elektricitet til Varmebrug, saa længe Overenskomsten varer, saa der var taget al mulig Forbehold. Man havde ogsaa set Sagen fra det Synspunkt, at der jo begyndte at blive Tale om forskellige Indlemmelser af Nabokommuner, og naar det kom til at foreligge, var det en Fordel, at Aarhus var Leverandør til disse. Der var ikke foreslaaet noget angaaende Fremskaffelse af Beløbet, men Udvalget gik ud fra, at det kunde afholdes af de aarlige Budgetter.

J. Chr. Møller vilde meget anbefale Forslaget, da det var en Fordel for Aarhus at blive Leverandør til de omliggende Kommuner. Skaade fik Elektricitet fra Odder, og Taleren

vilde spørge Udvalgets Formand, hvor længe deres Kontrakt med Odder løb, for naar den udløb, burde Aarhus se at faa Leveringen. Kvarteret derude ved Bygrænsen voksede stærkt, og nogle af de største Skatteydere boede derude; derfor vilde det være en Fordel for Aarhus at faa denne Leverance.

H. P. Christensen pegede paa, at Skaade laa yderst i det Distrikt, som fik Strøm fra Odder, og deraf fulgte, at de ikke fik nogen konstant Belysning, saa det var ikke særlig tilfredsstillende. Taleren erindrede ikke, hvor mange Aar der var tilbage af deres Kontrakt, men naar den udløb, vilde der nok blive Adgang for Aarhus til at faa Leveringen.

J. Chr. Møller havde været til Aftenselskab hos en af Beboerne derude og ved den Lejlighed erfarede, at Belysningen var meget daarlig; Taleren henstillede derfor til dem at komme bort fra Odder og faa Strøm fra Aarhus.

Indstillingen vedtoges.